

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Utolsó utjára indul a király

Az elhunyt uralkodó fivére, Hohenzollern herceg, Bukarestbe érkezett — A jugoszláv és a volt görög király személyesen vesznek részt a temetésen — Külföldi államfők részvétele és Hindenburg koszoruja — Ferdinánd király holttestét ma délután öt órakor helyezik örök nyugalomra

Temesvári főpapok gyászszertartása

Temesvár, július 24.

Románia tizenhatmillió lakosának gyászos részvétele mellett ma kísérik utolsó utjára Ferdinánd királyt. Tegnap óta zártak a cotroceni királyi kastély kapui, de a perzselő nyári napsugárban még mindig sok ezerre megy azoknak az embereknek a száma, akik a palota körül állanak. Sokak szemében a hitetlenség, hogy a király nem halhatott meg és felcsillan a könnyes szemekben a naiv remény, hogy egyszer csak megjelenik a lépesőkön maga a király, jóságos tekintetével és mosolygó arccal eloszlatni az utolsó napok kínos álmát. A király pedig ezalatt kihült testtel meredten fekszik a díszes aranyterem gyászpompától terhes ravatalján és az utolsó hónapok kínos fájdalmaitól meggyötört teste megpihent az örökkévalóság nyugalomában.

Károly koszoruja

A halottat elzárták már a nagy nyilvánosságtól és csak a királyi család tagjai keresik fel időközönként, hogy újra meg újra fájdalmas busont vegyenek. A koporsóban csak a vérszíró rózsákból készült esztergony fekszik, melyet az özvegy királyné személyesen tett az elhunyt uralkodó mellé. A hatalmas katalakot ezenkívül tennyeri virág és koszorú borítja. Tegnap érkezett meg Károly volt trónörökös hatalmas koszoruja, amelyet a avatalra helyeztek. Károlyt — párisi elentések szerint — felséges atyja halála teljesen lesújtotta. A volt trónörökös szemei állandóan könnyesek, seullyi kis palotájába vonult vissza, hol senkit sem fogad.

Királyok részvétele

Sándor jugoszláv király, aki veje az elhunyt uralkodónak — mint jelezik — megérkezett már Bukarestbe és résztvehet a temetésen feleségével, Iariora királynéval együtt, ki a múlt héten érkezett haldokló tyja betegágyához. György volt görög király, aki Londonban tartózkodott, a halálhír vétele után nyomban

utra kelt és tegnap érkezett meg Bukarestbe. Így szintén személyesen vehet részt felséges apósa temetésén. Ugyancsak megérkezett Németországból az elhunyt uralkodó fivére, Hohenzollern-Sigmaringen Vilmos herceg, akit a kurticsi határállomáson hivatalosan fogadtak. Vele érkezett két fia, Frigyes Viktor és Ferenc József herceg is. A külföldi államok részben külön delegátusokkal, részben pedig bukaresti követek által képviseltetik magukat. A pápa, Mussolini, Poincaré, Pilsudszky, Seipel, valamint a többi államfő táviratilag fejezték ki részvétüket a királyi családnak. Hindenburg német birodalmi elnök megbízásából Mutius bukaresti német követ helyezte koszorút a ravatalra.

A gyászszertartás

A gyászszertartás a cotroceni királyi palotában ma reggel hét órakor vette kezdetét. Cisar római katolikus érsek MAYER Antal nagyváradi püspöki helynök, Blaskovics Ferenc temesvári nagyprépost, Magyary Pál temesvári prelátskanonok, Molnár Kálmán vikárius, Unterweger Lothár dr. pápai kamarás és Zombory László székely tanácsos segédletével gyászmisét celebrált és utána beszentelt a holttestet. A gyászszertartást a katolikus egyház képviselőin kívül a görög katolikus és görög keleti klérus is végzi.

Országos gyász

A hatóságok rendelete értelmében azok az élelmiszerüzletek — pékboltok, mézárzsékek, tejcsarnokok, zöldségbódék — melyek máskor is nyitva vannak vasárnap, délelőtt tizig ma is nyitva tarthatók. Délelőtt háromnegyed tizenegyől déli tizenkét óráig az összes nyilvános helyiségek — kávéházak, éttermek, vendéglők, cukrászdák és hasonló helyek — a gyász jeléül zárva tartandók. A mai napon a strand egész nap zárva marad. Nem felel meg tehát a valóságnak egyik, délben megjelenő lapnak az a híre, mely szerint Duca belügyminiszter rendeletet kül-

dött volna a prefektusokhoz, hogy már szombaton délután egy órától kezdve az összes irodákat és üzleteket be kell zárni hétfőn reggelig. A prefektus semmiféle ilyen rendeletet nem kapott, az illető lap híre, mellyel számos kereskedőt félrevezetett, teljesen légből kapott.

A város részvétele

Abból a mélységes gyászból, amely az egész országon a király halála következtében urra lett, Temesvár városa is kiveszi a maga részét. A város tegnap a következő táviratot küldte Bukarestbe:

Királyi kabinetiroda

Bukarest.

Kérjük sziveskedjék Mária királyné öfelségének és az egész királyi családnak Temesvár város és egész lakossága részéről őszinte fájdalomunk érzelmeit tolmácsolni nagy királyunknak, Nagyrománia megteremtőjének, a Bánság által különösen szeretett uralkodónak az örökkévalóságba való távozása alkalmából.

Crismariu

Temesvár város polgármestere.

A temetés

A gyászszertartás ma reggel nyolc órakor istentisztelettel veszi kezdetét. Utána a lezárt, ezüst veretektől sulyos koporsót ágyulafettára helyezik és ágyudörgés, a harangok zugása közepette megindul a temetési menet, amely Bukaresten keresztül az északi pályaudvarra halad. Itt délben különvonat indul Curtea de Argesbe, ahol délután öt órakor megtörténik a családi sírboltban való eltemetés. A temetésen az összes hivatalok, városok, megyék, ezredek képviselői is részt vesznek. Temesvár város képviselőiben Craeiun György dr. városi tanácsos utazott Bukarestbe hogy a temetésen résztvegyen.

A sírbolt

Curtea de Arges vadregényes vidékén a zárdatemplomban van a királyi család sírboltja. Ide temették tizenegy

év előtt Első Károly királyt és ezt megelőzően Erzsébet királynét, aki Carmen Sylva néven az írók között kivételes helyet biztosított magának. A zárdatemplomban már napok óta dolgoznak a munkások egy egyetemi tanárokból álló bizottság utmutatásai szerint, hogy a sírboltot megnyissák. A sírbolt félméteres betonréteggel van fedve és ennek eltakarítása rendkívül lassan haladt előre. A munkával tegnap délután elkészültek, a sírboltot megnyitották. Ferdinánd király koporsóját néhai Károly király földi maradványai mellé temetik. Károly királytól jobbra nyugszik néhai Erzsébet királyné. A környező falvak lakossága nagy csoportokban már tegnap indult Curtea de Arges felé, hogy az uralkodó végtisztességben jelen lehessen.

A koporsó

Az ezüsttel kiveret és gyönyörű ötvösmunkával díszített érekkoporsót, amelyben Ferdinánd király utolsó álmát alussza, Muresan besztercei mester készítette. A koporsó nemrégiben készült el és azt Muresan kiállítási darabnak szánta. Amikor meghalotta a király halálát, a koporsót felajánlotta a kabinetiroda után a királyi családnak, amelyet az elfogadott Muresan annak idején Budapesten tanulva a koporsókészítést és utána Beszterceen telepedett le. Ferdinánd király így erdélyi ember által készített koporsóban nyugszik.

Emlékezés

Bukarestből jelentik: Tegnap délelőtti minisztertanács volt, amelyen elhatározták, hogy hétfőn a kamara délután három órakor, a szenátus pedig öt órakor tart ülést. Az üléseket kizárólag az elhunyt uralkodó emlékének szentelik. Felszólalnak a miniszterelnök, az egyes pártok vezetői, a törvényhozótestület elnökei, az egyházak és a kisebbségek képviselői. A liberális párt részéről a kamarában Manu, a szenátusban pedig Ilescu Toni fog felszólalni.

Ganz

féle Villamosági R.-T. és Társa, CLUJ
Műszaki irodája Timisoara
I. Bul.Reg. Ferdinand 11 (Lloydsor)
Telefon 19-30
Sürgőnycim ALTERNO Timisoara

ELEKTROMOTOROK VILLAMOS AGGREGÁTUMOK
BENZIN-, PETROLEUM-, SZIVÓGÁZ
NYERSOLAJ és DIESELMOTOROK LOKOMOBILOK
SZIVATTYUK, TÉGLAGYÁRI-és APRITÓ
BERENDEZÉSEK, VIZTURBINÁK

A majláthi kisbíró lezsídozza a körorvost

a falu jegyzője pedig drága ügyvédi munkát végez, borméréssel meg nem engedett konkurenciát csinál a korcsmárosoknak és basáskodik a lakosságon

Temesvár, július 18.

Forró júliusi este. A nap, mint zavaros folyadékba ejtett izzó vasgömb, most bukott le a nyugati láthatár szürkéségébe. A majláthfalvai magyar gazda, akinek háza udvarán az oda kitett széken ülök, nemrég tért meg a mezőről. Homlokán, mely olyan, mintha bronzból volna, még ott csillog a nehéz napi munka verejtékgyöngye.

— Bizony, uram, — mondja, — tele van a szánk panasszal. a jegyző ur ellen. Pedig

alig egy éve, mi könyörögtünk, hogy ő legyen a falu jegyzője, ő, aki Majláthfalva szülötte. Most aztán úgy basáskodik rajtunk, hogy már alig lehet kibírn.

Közben szállingóznak be a szomszédok a portára és megered a patakja Niederhauser Rezső községi jegyző ellen. Hogy a jegyző miként jár el telekváltságok telekkönyvi törlése körül, arról a Déli Hírlap már beszámolt. Csekély törlendő összegek után horribilis díjakat számol fel, holott a törlésnek ingyenesnek kellene lennie. Így például egy földhözragadt szegény asszonnyal, akinek telekkönyvi lapjáról harminc leit kellett töröltetni, nyolcszáz leit fizettetett magának. Vannak azonban gazdák, akiknél nehéz ezreket szedett be.

Ebben a cikkben Niederhauser Rezső portréját néhány új adattal kívánjuk kiegészíteni.

Niederhauser Rezső nemcsak jegyző, hanem borkereskedő is. Aradhegyaljáról nagyban hozatja a bort és azt literenkint adja el a falu lakóinak.

Sokan kénytelen-kelletlen vásárolnak tőle, nehogy kellemetlenkedjék nekik. A faluban négy korcsmáros van: Herezeg I., Pozsár J., Herczeg I. és Blinsky J. Ezek, akik egyenkint tíz-tizenötezer lei globális adót fizetnek, igen érzik a jegyző konkurenciáját, aki például a husvéti ünnepeken hét hektoliter bort mért ki. A négy korcsmáros ismételtlen kereste fel a jegyzőt és kérte, hagyja abba a bormérést, mert ezzel ekzsztenciájukban károsítja őket. Azonban azt a választ kapták, hogyha sokat okvetetlenkednek, akkor majd tesz róla, hogy ne kapjanak táncengedélyeket.

Igy aztán a majláthfalvi korcsmárosok továbbra is tűrni kénytelenek, hogy a jegyző konkurenciát csinál nekik.

Székely Sándor dr. vingai körorvos hetenkint jár ki Majláthfalvára és olyankor a község állítja ki a fuvart. A minap a jegyző Temesvárra utazott és visszafelé — a kocsit, mely a jegyzőt a vingai állomásra hozta, vitte ki az orvost. Minthogy az orvos félóra alatt elvégezte dolgát és vissza kellett sietnie Vingára, ahol több súlyos betege volt, Csonti János kisbírónak, szerezzen kocsit.

— Olyan pedig nincsen, — válaszolta a kisbíró, — majd azzal a kocsival mehet vissza a doktor ur, mely a jegyző urért még délután háromkor a vingai állomásra.

Mikor a körorvos kijelentette, hogy addig nem várhatnak a betegek és követelte a kocsit, akkor a kisbíró lezsídozza, és kijelentette, hogy Majláthfalván csak a jegyző parancsol és az hagyta meg, hogy más kocsit nem szabad az orvosnak adni.

Arra a kérdésre, hogyan meri magának megengedni ezt a gorombáskodást, Csonti kisbíró azt a felvilágosítást adta, hogy a jegyző ur

mondta, hogy minden községi alkalmazott rőla vegyen példát, hogyan kell az emberekkel bánni. A körorvos végre is maga volt kénytelen kocsit keríteni magának.

Az alispáni hivatal nemrég felhívta a községeket, hogy a nyilvánosan felállított keresztfákat tartásuk jókarban. Niederhauser Rezső akkor felajánlotta, hogy a temetőbe a saját költségén csináltat egy keresztet. A kereszt el is készült és a hozzávaló anyagot a Hangya-szövetkeztől rendelte a jegyző. Mikor fizetésre került a sor, a kereszt árát a községgel fizettette meg. A majláthfalvai néphumor Niederhauser Rezsőt a falu keresztjének nevezi és az új temetői nagykeresztől azt mondja, hogy az a falu keresztjének a keresztje.

Kubán Endre.

Teljesen lerongyolt állapotban vannak az összes romániai telefonvonalak

Temesvár, július 22

Temesvárott a Belváros végén ott büszkélkedik a posta impozáns palotája. Éjszakánként ha elmelegünk mellette a második emeleti ablakokból kicsillog a fény annak jeléül, hogy ott éjszaka is serényen folyik a munka. Ezek az éjjel is ki-világított ablakok a telefonközpont munkatermei. Ott virrasztanak a kapcsolószekrények előtt a telefonkiszasszonyok, hogy összekötsék a testet adjanak, ha valaki felesengeti őket. Szegény páriái a postának, kicsi fizetésért éjjel-nappal robotolnak és aruk fakóvá válik a sokáig tartó munkától, figyeltől.

Nemrég kissé kipirosodtak ezek a fakó arcok, mert az a reményvirág nyílt rajtuk, hogy meglesz a régóta megígért fizetés-emelés.

Legalább ez a vigaszuk lett volna a sok munkáért, a tönkretett idegekért. Már készen állott a rendelet is, kért. Már készen állott a rendelet is, már megcsinálták az új fizetési jegyzéket is és akkor egy tollvonással eltörölték az új fizetésrendezést. Kijelentették nekik, hogy nincsen pénz a fizetésemelésre.

Persze, nincsen pénz a személyzet részére, de nincsen pénz a telefon és távirda kiépítésére sem. Már évek óta csak hitegetik az egyes postafelügyelőségeket azzal, hogy majd-majd-majd. De ez a majd sohasem következik be. Mikor a mult esztendőben Papacostea lett a román posta vezérigazgatója, akkor nagyhangú kijelentéseket tett.

Megígérte, hogy az összes szükséges beruházásokat eszközölni fogja és felhívta az egyes postakerületeket, hogy erre az esztendőre ennek figyelembevételével szerkesszék meg költségvetéseiket.

A költségvetések el is készültek. De csalódik valaki, ha azt hiszi, hogy Papacostea ígérete értelmében nyer-

resztet. A kereszt el is készült és a hozzávaló anyagot a Hangya-szövetkeztől rendelte a jegyző. Mikor fizetésre került a sor, a kereszt árát a községgel fizettette meg. A majláthfalvai néphumor Niederhauser Rezsőt a falu keresztjének nevezi és az új temetői nagykeresztől azt mondja, hogy az a falu keresztjének a keresztje.

tek volna elintézt. Például a temesvári postafelügyelőség műszaki osztálya harmincyolc millió leit kért beruházásokra, új vezeték kiépítésére, oszlopok kicserélésére, telefonkészülékek vételére és mindenféle berendezésre. Parturiunt montes et nascitur ridiculus mus. Bizony igaza van a latin közmondásnak, hogy vajudnak a hegyek és születik egy neveltséges kis egér. Papacostea ígérete is vajudó hegy volt és a neveltséges egér képében kiugrott belőle a temesvári posta műszaki osztályának jóváhagyott költségvetése.

A költségvetés nem tett ki két millió leit sem. Ennyi jutott volna a meglévő vonalak fentartására, javítására, új vonalak kiépítésére és a szükséges műszerek beszerzésére.

Érthetetlen pedig ez a szűkmarokosság. Hiszen a temesvári telefon már tavaly is körülbelül husz millió leit jövedelmezett. A felemelés óta tehát már ebben az esztendőben, ez a jövedelem eléri majdnem a tavalyinak a kétszeresét. Hogy mit tudtak ezzel az alig két milliónyi hitellel csinálni? Semmit.

Beszélgést folytattam a temesvári posta műszaki osztályának egyik vezetőjével, aki a következőket mondotta:

— Az engedélyezett költségvetés kicsinysege csak akkor áll előttünk a maga ijesztő semmisségében, ha meggondoljuk, hogy

a temesvári postafelügyelőség hatáskörébe tartozik nemcsak az egész Bánság, hanem az egész magyar határmenti telefonhálózat is egészen Szatmárig.

Tessék ezt évi két millió leiből fenntartani. Ez annyi, mintha egy felnőtt ember heti ételmezésére két leit akarnánk fordítani. A telefonvezeték, melyek már a háboru óta nem

lettek kicserélve, teljesen tönkrementek. A rézvezetéseket a háboru alatt sok helyen acélvezetékkel kellett kicserélni és ezeket már teljesen kimarta a rozsda. A telefonoszlopok korhadtak és olyan gyengél hogy a legkisebb szél is feldönti azokat. Ennek a következménye aztár hogy minden kisebb szélvihar után zavarok állanak be a telefonforgalomban. Azonban az igazság kevéért meg kell állapítani, hogy

a telefonvonalak rosszasága nem egyedül a közvetlen mult büne, büne ez az előző rezsimeknek is, melyeknek sohasem volt pénzük a telefon részére.

Most aztán a túlzott takarékoskodó megbosszulja magát. Azonban nem csak a vezeték rossz, hanem rosszak a műszaki berendezések is melyek az idő folyamán elromlottak, tönkrementek és elavultak váltak. Új telefonvonalak létesítéséről nem is lehet szó. Temesvár területén nem is merünk álmodni arról hogy új telefonállomásokat létesítsünk, pedig jelentkezők volna százával. Azonban nincsenek se telefonkészülékeink, se kábeleink. Pértünk sincsen, hogy ilyeneket vegyünk, Különben is már évek óta az a szokás alakult ki, hogy az új telefonelőfizetők maguk vásárolták meg maguk számára a telefonkészüléket, a posta csak éppen kipróbált és hitelesítette azt. Most már azonban odajutottunk, hogy

az új telefonfizetőknek a vezeték is meg kell vásárolniok, sőt szükség esetén ha ez a vezeték hosszabb a telefonoszlopokat is.

Ilyen módon azonban csak vajm kevés új telefonelőfizető akad, mert tizenöt-huszezer leibe is belekerül egy új telefonállomás felállítása. Ezt pedig nem reszkirozhatja meg akármik, mert hiszen enélkül is elég nagy teher a tetemesen emelkedet telefonelőfizetés.

Érdeklődtem azután, hogy van-e kilátás arra, hogy előbb-utóbb meglesz Magyarországgal és Csehszlovákiával a telefonösszeköttetés. Le mondó mosoly volt a válasz. Aztán pedig a mosolyhoz magyarázatképpen megtudtam, hogy egyelőre erről még álmodni se lehet.

A külfölddel csak úgy lehet megcsinálni a telefonösszeköttetést, ha előbb rendbehozzák a belföldi telefonokat.

Egész csomó központot — így például az aradit is — ki kell cserélni mert az ottani berendezés még a telefon őskorából való és a külföldi beszélgetések közvetítésére teljesen alkalmatlan. Pedig nagy szükség volna, hogy Prágával és Budapesttel megteremtsek a telefonösszeköttetést. De erről egyelőre nem is lehet szó. Nincsen pénz. Nincsen pénz még arra sem, hogy az alkalmazottaknak megélhetésük biztosítására szükséges fizetést tudjanak adni annál kevésbbé van beruházásokra

Andorás.

Szabadsága alatt

bárhon keres testének és idegeinek felfrissülést, feltétlenül szükséges, hogy a természet munkáját kellőképpen alátámassza. Erre a célra a modern táplálkozás elvei szerint készült

vitamin tápszer

a legalkalmasabb, mert tartalmazza mindazokat a vitaminokat (életanyagokat) melyek az egészség fenntartásához, fáradt, kimerült, tulfeszített idegek felfrissítéséhez szükségesek.

Kérjen ingyen mintát a és használati utasítást a timişoarai „GEA“-KRAYER R.-T.-től

Akinek feltalálás a hálátlan foglalkozása

Temesvári lakatos tucatszámra talál fel kulcs nélkül kinyitható lakatot, szabályozható képkeretet, srófnélküli dugóhuzót, és sok más, de saját becsapátása ellen nincsen találmánya

Temesvár, július 24.

Termete magas, sovány. Az arca székétákra emlékeztet. Szemei mélyen bentülök és úgy világítanak ifelé, mint barlangból a fátyla-ény. A szemek alatt sok a ránc, mi arra enged következtetni, hogy tulajdonosuk sok éjszakáját tölti bren, munkálkodva, töprengve. Ott áll a rendőrtisztviselő előtt és felelnek kérdéseire.

- Neve?
- Murányi Imre.
- Foglalkozása?
- Feltaláló.
- Mi a panasza?

Murányi Imre azután hosszan elmondja, hogy két esztendő lőtt megismerkedett egy Bertes Károly nevű ügynökkel. Egy családnál kerültek össze és

mikor Bertes megtudta, hogy Murányinak találmányai vannak, ajánlatot tett neki, hogy társuljanak a találmányok kihasználására.

Azt az ajánlatot örömmel fogadta, mert hiszen ő maga azt sem tudta, hogy találmányait kinek mutassa be, annál kevésbé volt fogalma arról, hogy miként kellene azokat értékesíteni. Meg nem is ért volna ezzel bibelődni. Hiszen egész napon keresztül órában dolgozik és csak estét, azonkívül pedig a vasárnapjait szentelheti a feltalálásnak. Koresmába, színházba, moziba, színházba nem jár, a nősülést is azért hagyta programon kívül, hogy annál több ideje legyen találmányaival törődni. Kis hónapok szobában lakik. Ennek egyik sarkában ágy áll, az ágy alatt láda ruhával és fehérművel. A szoba többi részét gyalupad, eszterga, szerszámasztal, mindenféle pole foglalja el.

A szájától valósággal megvonja a falatot, csakhoogy minél több pénzt öltsen a találmányaiba.

Permészetes tehát, hogy nagy örömmel fogadta Bertes Károlyt, akivel való összeköttetés nemcsak gazdagságot, hanem hirt és dicsőséget is jelentett volna a számára.

A megismerkedés után sokszor iltek együtt a kis műhelyben és tanácskoztak. Bertes elmagyaráztatta magának a találmányokat. Murányi eleinte tiltakozott, de Bertes megnyugtatta, hogy hiszen csak úgy értékesítheti a találmányokat, ha ismeri azokat. Egy nap aztán Bertes Károly azzal állott elő, hogy a találmányok értékesítése ügyében Bukarestbe kell utaznia a szabadalmi hivatalhoz. Ehhez azonban háromezer lei kell. — jelentette ki. Murányi Imre összekapargatta a pénzt és személyesen kísérte ki Murányit a józsefvárosi pályaudvarra.

Hat nap múlva előkerült és sugárzó arccal elmondta, hogy a találmányokat nagy tetszéssel fogadták Bukarestben és sokat remélnék azoktól.

Szükséges azonban azok részletes leírása, rajza és modellje is. A rajzot és modellt megcsinálta, a leírás megcsinálására Bertes vállalkozott. Mikor ez megvolt, kijelentette, hogy elküldi a dolgokat Bukarestbe. Egyben újból kért pénzt Murányitól bírálatra, vizsgálatra és mindenféle illetékre.

Nemsokára aztán azzal az ötlettel jött, hogy a találmányokat Budapesten, Bécsben és Berlinben is szabadalmaztatni kell, sőt a belgrádi szabadalmaztatás sem árt, mert máskülönben ezekben az államokban bárki visszaélhet Murányi találmányaival és azokból saját szám-

lájára vagyont harácsolhat, ha nem akadályozza meg őket ebben a szabadalom. Persze, ez a sok levelezés bejelentés, eljárás mind pénzzel járt.

És Bertes mind sorra szedegette el Murányitól a százasokat és ezresek. Murányi Imre végül ilyenformán már tizennyolcezer leit ölt bele szabadalmaiba.

Az elintézés azonban sokáig húzódott és Murányi mindegyre türelmetlenebb lett. Azonban Bertes mindig megnyugtatta és biztatta.

A véletlen a mult hetekben úgy hozta magával, hogy Murányinak Bukarestbe kellett utaznia. Dacára annak, hogy soha nem volt katona, behívót kapott Bukarestbe. Sejtette ugyan, hogy összetévesztették unokaöccsével, aki szintén Murányi Imre. Elment a temesvári hadkiegészítő parancsnoksághoz, ahol elhitték neki, hogy itt személyesre történt, azonban mivel nem tudta igazát iratokkal bizonyítani, azt a tanácsot adták neki, hogy csak vonuljon be és ha majd kiderül, hogy őt tévedésből hívták be, majd hazaengedik. Ugy is lett és nyolc napi bukaresti kaszárnyalakás után közölték vele, hogy hazamehet. Akkor Murányinak eszébe jutott, hogy mielőtt visszautazik Temesvárra, elnéz a szabadalmi hivatalba és érdeklődik találmányainak sorsa iránt. Ott azonban

nagy meglepetés érte, mert bár hogy is összekeresték az iktatót, az irattárt, végigkérdezték valamennyi tisztviselőt, a Murányi találmányairól senki nem tudott semmit.

Meggyőződött róla, hogy Bertes soha sem járt a szabadalmi hivatalban. Bőszülten jött haza és egyenesen elsietett Bertes lakására, hogy kérdőre vonja. Bertes éppen nem volt odahaza és Murányi körülhézett a lakásban. A szekrény tetején egy halomra lökve látta modelljeit. Felállott a székre és ott találta a rajzokat is, melyekről azt hitte, hogy régen különböző városok szatadalmi irodáiban vannak. Nem várta meg Bertest, hanem rohant a rendőrprefekturára és feljelentést tett Bertes Károly ellen.

Bertes Károlyt beidézték és mi-

Küttel Károly naplója beszámoló a szabadságharc leveretése utáni eseményekről

Temesvár, július 23

Küttel Károly naplójának befejezését közöljük ma. Ezen legutolsó közleményünk már csak függeléke Temesvár egykori biográfiájának. Egyetlen 1851-iki eseményről számol be a nagyszerű tollu történész: a megdöbbentő emlékü robbanásról. A naplónak ez a része a következő:

Tegnap nevezetes eseményt éltünk meg, mely a tartós ostromállapot következménye. Reggel 7 óra után fekvén az ágyban és olvasván, hirtelen egy irtozatos és lélekzetet elfojtó moraj

kor ott látta Murányit a rendőrségen, mindjárt tudta miről van szó. Nem is kertelt sokat, hanem

beismerte, hogy az idők folyamán Murányitól kapott tizennyolcezer leit szépecskén elköltötte a saját céljaira.

Bevallotta, hogy tényleg nem járt Bukarestben a szabadalmi hivatalnál.

— De hiszen én elkísértém magát a vasutra, mikor Bukarestre akart utazni. — csudálkozott Murányi.

— El is utaztam a józsefvárosi állomásról, de a Gyárvárokban le szálltam, mert csak odáig volt jegyem. Másnap reggel elutaztam Buziásra és ott tartózkodtam öt napig s mikor visszatértem, azt mondtam, hogy Bukarestben voltam.

Bertes Károly ellen csalás miatt indul meg az eljárás és az iratokat átteszik az ügyészséghez.

Murányi Imre pedig szomorúan hagyja el a rendőrprefekturát és amíg a lépesőn lekisérem, halkán mondja:

Azért mégis csak folytatom a feltalálást. Remélem, hogy majd csak lesz szerencsém. Ujjában ismét több új találmányt fejeztem be.

Igy szerkesztettem egy lakatot, melyet akkor is ki lehet nyitni, ha elvesztettük a kulcsát. Az egyik srófja tulajdonképpen rugó és ha ezt a bearatott megnyomja, akkor lakata kulcs nélkül is kinyílik. Egy másik találmányom a szabályozható képkeret. Ezt a képkeretet háromféle nagyságu képhez lehet felhasználni. Van egy eszközöm, melyet ládák leszögezésénél fognak használni és amey lehetetlenné teszi, hogy a szögek elgörbüljenek. Feltaláltam egy dugóhuzót, melyet nem úgy kell használni, hogy befurjunk a dugóba és nem is kell huzni a dugót. A készüléket egyszerűen ráillesztjük az üvegre, aztán két ujjunk gyenge érintésével felemelünk egy billentyűt és a dugó kint van.

Murányi Imre még elmondott egy esomó találmányt. Azonban egyetlenegy sem volt azok között olyan, melynek segítségével Bertes Károly zsebeiből ki tudta volna szedni a maga reménytelenül elveszített tizennyolcezer leit.

Félegyházi.

másodszori hasonló robbanásnak és következményeinek ki vagyunk — éve. Az erdélyi laktanyához érkezve, a földet tégladarabokkal, kisebb-nagyobb golyókkal és bombadarabokkal fedve találtam. A laktanya, az új megyeháza irtozatos módon megrongálódott, sőt egy darab combot puska-portól feketítve is láttam az új megyeház előtti téren. Megtudtam, hogy az erdélyi kaszárnya első puska-porrakhelyében ma reggel töltéseken dolgozván tiz pattantus és egy tűzmester, a rakhely légbé repült. A puska-poros épület kőhalom, a laktanya terjedelmes udvara tégladarabokkal, emberi tagrészekkel teleszórvva, a tiszt lakások és benne a butorok romban, egy kapitány agyonütve, két tiszt veszélyesen megsebesítve. A várból folytonos menekülések, rémülés mindegyik arcán. A rémülés csak délután öt órakor szűnt meg.

Vasárnapi csevegés a főzőkanál hőseiről

A híres szakácsok többnyire igen érzékeny és különc emberek. Vatel, Condé herceg főszakácsa kora szakácsművészetének büszkesége volt. Egyizben meglátogatta XIV. Lajos as öreg tábornagyot chantillei vadaskastélyában, de Vatel nem tudott a dolgról előre. Mindaz, amit a váratlanul jött vendégnek felszolgált, pompás volt, de Vatel becsapátását nem elégitette ki a rögtönzött lakoma. Annnyira szívére vette a szakácsbecsületén esett sérelmet, hogy véget vetett életének. „Nem érdemes az életre — mondotta — az, aki királyt és kíséretét illően ellátni nem tudja.”

Nagy hírnévre jutott Careme szakácsmester a zenélőnyárs zseniális feltalálója. A zenélőnyárs forgatás közben a legkedveltebb dallamokat játszotta, úgy, hogy a halak hatnyolcad ütemben susorogtak, a vesepécenyé méla akkordok hangján sopánkodott, a fánkok vidám friss tempóban pironkodtak. A főhéher sapkájú szakácsok tánclépésben lejtettek ide-oda, a fürgé kukták zenezóra ugráltak kemencétől-kemencéig. Careme francia származású volt, de IV. György angol király szolgálatában állott. Neki volt eddigelé a szakácsok között a legnagyobb fizetése: tizezer aranyforintot kapott évente.

Lady Morgan leírja Careme mester egyik ebédjét. „Az esti lég rekkenő volt, hanem az étteremben, amely illatos narancsfák árnyékában volt elhelyezve, a legkellemesebb hűvösség uralkodott. A terem hosszúság oldalait görög márvány borította. Arany, ezüst nem vakította a szemet, hanem a porcellán-készlet minden darabja valóságos mestermű volt. Az asztal végén jobbra - balra szökőkutak csörgedeztek. Minden ételnek mevolt a maga sajátos illata, minden főzeléknek a maga színe. Careme művészete annyira elragadta a vendégeket, hogy többen így kiáltottak fel lelkesedve:

— Careme mártásával még a csizmatalpat is meg lehetne enni!

Seaford lord, Félix nevű szakácsa nagyon hiu ember volt. Igen sokat költött, de pompásan is főzött. Gazdája mégis megsokalta a kladásokat és örömmel engedte át Wellington hercegnek, a kifünő szakácsot. Wellington királyilag fizette Félixet, nem kifogásolta pazarlásait, élvezte, de nem dicsérte főztjét. Félix ezért csakhamar felmondott.

— Nem főzök olyan embernek — mondta — aki nem tudja métányolni főztömet.

A hiuság általános jellemvonása a szakácsoknak. Ezen azonban a legkevésbé sem szabad csodálkozni. Gondoljunk csak a háziasszonyokra, akik ugyancsak reflektálnak arra, hogy a főztjüket ne csak megegye a vendég, hanem meg is dicsérje. Aki jól tud dicsérni, annak szívesen adják oda az egész tállal is. És ez természetes mert a legnagyobb gonddal a legnagyobb művészettel megkomponált étel is csak addig él, amíg meg nem eszik. Tehát az érte járó minden dicsőséget az evés alatt kell learatni.

Schöffner Mihály szállító-cég

raktár és autórakodó helyiségeit augusztus 1-jével Hunyadi-ut 68 szám alá (Spitzer-féle szódavizgyár épületébe) helyezte át. Beraktározás. Költözködés. Tömegfuvarozás. Autófuvarozás: Lugoj — Arad — Oradea-Mare.

Telefon 3-71, 11-37

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Plaja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámunk:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ókirályságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE Dr.

A kis király

Ugy lépett be anyja mellett a parlament ülésérmébe, hogy szinte azt lehetett hinni: ime, meglevenedett a Bambino, akit Murillo képen a szelíd Madonna vezet kezénél fogva. Mikor pedig belépett, több száz torokból felhangzott a lelkesedő kiáltás:

— Éljen Első Mihály király!

A fehér ruhás kis fiúcska ábrándos kék szemével kíváncsian nézett, hogy az a sok komoly férfi mennyire ünnepli őt. Hiszen eddig is tapasztalta, hogy mindenki szereti, mindenki rajong érte, ámde ez a nagy tüntetés, amely az eddigi szeretet és rajongás határait messzire túlhaladta, egyszerre mintha komollyá tette volna őt is. Nem mosolygott, hanem merően maga elé nézett, mintha érezte volna, hogy ebben a pillanatban egy ország terhét rakták a vállaira.

Tegnap még játszi gyermek volt, ma már király. És ha gyermekkirály is, mégis király. Számára vége a játéknak, a gyermeki mulatozásnak, szórakozásnak, mert minden óra csupa nagy előkészület arra az óriási feladatra, amely majdan reá várakozik. Amíg más hasonló gyermek gondtalanul tölti el gyermekkorát, Mihály, a kicsi király, komolyan készül reá, hogy egykoron nagy király váljék belőle. Adja Isten hogy ezért az elvesztett és komorra tett gyermekkorért a jövőben alattvalói hűségében, odaadásában lelje majd jutalmát.

E n.

— A semmitőszék új főelnöke. Bukarestből jelentik: Buzdugan, a semmitőszék főelnöke, aki tagja a régens-tanácsnak, — mint megirtuk — állásáról lemondott. Erre a legmagasabb bírói méltóságra állítólag Nikulescu Oszkárt, a semmitőszék egyik tanácselnökét nevezik ki.

— Bratianu szózata nemzeti kormány alakítására. Bukarestből táviratozzák: Bratianu Jonel miniszterelnök a parlament keddi ülésén a liberális párt nevében nyilatkozatot fog felolvasni amelyben az ország közvéleménye előtt ismételt felszólítja az ellenzéki pártokat nemzeti kormány megalakítására.

— Románia generalisszimusa. Bukarestből jelentik: Politikai körökben beszélnek, hogy a régens-tanács a legközelebbi napokban generalisszimust nevez ki, aki Mihály király kiskorúsága idejére a legfőbb haduri jogokat gyakorolja. A generalisszimusz, akinek kinevezése életfogytiglan szólna, valószínűleg Mardarescu tábornok, volt hadügyminiszter lesz.

— Német-román kultursolidaritás. Berlinből jelentik: Berlinben egy Titkin nevű filológus már évek óta dolgozott egy nagy német-román szótáron, amelyet most befejezett. A munkához összegyűjtött és egész könyvtárt képező óriási anyagot a német közoktatásiügyi minisztérium megvásárolta és most ajándékként felajánlotta a román akadémiának.

Pótlékokat kapnak a tisztviselők az új fizetésrendezési törvényjavaslat megszavazásáig

Temesvár, július 24.

Az országot érdeklő és megoldásra váró problémák közül talán a legsúlyosabbak egyike a tisztviselői fizetések rendezése. Az Averescu-kormány parlamentje tudvalevőleg

megszavazta Manoilescu volt pénzügyi államtitkárnak a tisztviselői fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslatát, de a törvény még ma is csak papíron van meg, mert nem léptették életbe.

Ezzel szemben azonban Bratianu Vintila pénzügyminiszter előterjesztést tett a minisztertanácsnak arra nézve, hogy bizza meg a törvénykészítő tanácsot új törvényjavaslat előkészítésével, amely az egyes minisztériumok organizálását, a tisztviselők elhelyezkedését és ezzel kapcsolatban pedig a tisztviselői fizetések rendezéséről szóló törvényt magába foglalja. Bratianu Vintila pénzügyminiszter kifejtette, hogy mindaddig nem léptetheti életbe a tisztviselői fizetések rendezéséről szóló lex-Manoilescut, amíg

a kiegészítő törvényjavaslatot a parlament nem szavazta meg. Szerinte ez a törvény nagy méltánytalanságokat tartalmaz különösen a kifizetésű tisztviselőikarra, ahol előfordul az az eset, hogy a tisztviselők fizetése tizenhétől hatvan leig terjedő nevéstéssel összeggel emelkedik, ellenben ugyanaz a Manoilescu törvény viszont egyes tisztviselői kategóriák számára hat és nyolcezer leies havi fizetésemeléseket engedélyezett. Ennek el kell tűnnie, jelentette ki a pénzügyminiszter és mindaddig,

amíg a kiegészített törvényjavaslat tető alá nem kerül, a tisztviselők, különösen az alacsonyabb rangfokozatban lévők, igazságos arányban havonta fizetési pótlékokat fognak kapni.

Igazságot akarunk osztani mindenkinek — mondotta a pénzügyminiszter — nem protezsálunk senkit és segíteni akarunk a nagy tömegben lévő kifizetésű állami tisztviselőknél.

JAKABFFY LEMONDOTT ARADI MANDÁTUMÁRÓL. Bukarestből jelentik: Jakabffy Elemér dr. tegnap bejelentette a Magyar Pártnak azt az elhatározását, hogy aradi mandátumáról lemond, mert a németekkel kötött paktum erre kötelezi. Helyét Belleer Hans foglalja el.

— A parlament csak a hét végéig tart üléseket. Bukarestből táviratozzák: A parlament, amennyiben a nemzeti parasztpárt nem provokál vitát, három napon belül elvégzi a mandátumok érvényesítését, majd a hét végén egészen október derekáig nyári szünetre megy. A parlament naponta három ülést fog tartani.

— A régens-tanács kiáltványa. Bukarestből jelentik: Hétfőn délelőtt tíz órakor a királyi palotában a régens-tanács tagjainak részvételével minisztertanács lesz, amelyen megszövegezik a régensség által az ország lakosságához intézendő kiáltványt. Az ülésen szóba kerül a külpolitikai helyzet is.

— Rendeződött a csehszlovák bencések ügye. Prágából jelentik: A csehszlovákiai bencések ügye rendeződött, amennyiben a minisztertanács Hodza indítványára elhatározta, hogy a rendnek visszaadja szlovenszói vagyonát, ha függetleníti magát a panonhalmi főapáttól, amihez már nemcsak a főapát, hanem a vatikán is hozzájárult. Az első bencés apát Szlovénországban minden valószínűség szerint Rehák Rupert lesz.

— A régens-tanács hadsegéde. Bukarestből jelentik: Perieteanu őrnagyot a régens-tanács hadsegédjévé nevezték ki és Cristea Miron patriárka, a régens-tanács tagja mellé osztották be szolgálattételre.

* Női-panama és finom filckalapok legelőnyösebben N. C. Daniel cegnél a gyárépületben József tér 12.

NIKOLAJEVICS OROSZ NAGY-HERCEG MEGHALT. Párisból táviratozzák: Nikolajevics Miklós nagyherceg, az orosz hadsereg világháborúalatti fővezére, aki a bolsevista uralom kitörésekor Párisba menekült és azóta mint a szovjetellenes akció fővezére és trónkövetelő szerepelt, hosszas szenvedés után meghalt.

— Vasutascsapatok eskütétele. A Temesvár-józsefvárosi pályaudvaron szolgálatot teljesítő negyedik vasutaszázad katonái tegnap délben tizenkét órakor tették le az esküt Mihály királyra. A görög keleti vallásnak Strocza lelkész, a görög katolikusok és római katolikusok Munteanu főesperes, a reformátusok Elekes József segédlelkész és az izraeliták Singer Jakab dr. főrabbi kezébe tették le az esküt. Ma délelőtt a vasutaskatonák többi csapatai is leteszik az esküt.

— A Resicamüvek kétféle millió dolláros kölcsöne. A Resicamüvek igazgatósága egy külföldi bankcsoporthal tárgyalásokat folytatott kölcsönfelvételre társaságban, amelyek eredményével jártak. A Resicamüvek a közeljövőben kétféle millió dollár kölcsönt kaphatnak, amelyet a vasművek modernizálására fordítanak.

— A németországi vas munkások sztrájkja. Berlinből jelentik: A vas munkások néhány hét előtt béremelési mozgalmat indítottak. A tárgyalások nem vezettek eredményre, amiért a munkások tegnap proklamálták a sztrájkot.

— A gazdasági bizottság határozata. Bukarestből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy ezentúl határozatait csak akkor közli a sajtóval, amikor a minisztertanács már jóváhagyta.

Törzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'15, Párisban —

Temesvári magánárfolyamok 1927 július 24-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet közepkürzuson.

Angol font: 802'00—805'00—805'00, dollár: 165'00—166'50—165'00, dinár: 2'91 külföldi, 2'86 belföldi, 2'86 effect, hollandi forint: 65'10—66'20—66'20, francia frank: 6'47—6'50—6'50, olasz lira: 9'02—9'05—9'05, cseh korona: 4'90—4'91—4'91, osztrák silling: 23'20—23'30—23'30, német márka: 39'30—39'40—39'40, magyar pengő: 28'80—28'90—29'50, svájci frank: 31'80—31'90—32'00.

Terményárak:

Buza 725, árpa 575, rozs 600, zab 440, tengeri 560 lei métermázsánként ab feladóállomás.

SZOVJETOROSZORSZÁG A BALKÁNT IS FORRADALMOSITANI TÖREKSZIK. Belgrádból jelentik: A balkáni kommunista forradalom teréről hosszú jelentéseket közölnek a belgrádi lapok, amelyek szerint Szovjetország a forradalom előkészítése érdekében, athéni központtal egész Balkánt aláadni igyekszik.

— Kártyaklub, amelyben hipnotizőr segítségével kifosztják. Budapestről jelentik: Hoitsy Andor fővárosi tisztviselő bejelentette a rendőrségen, hogy a napokban felment egyik Andrásy-utcai kártyaklubba. Leült az egyik károsszékre és a játékot figyelte. Egyszerre csak érthetetlen módon nagy fáradtság fogta el és hiába küzdött az álom ellen, csakhamar mély álomba merült, melyből az Andrásy-utcai egyik padján ébredt csak fel igen erős fejfájással. Ijedten vette észre, hogy ötmillió korona, mely zsebében volt, eltűnt. Barátai közül többen panaszkodtak, hogy hasonlóképpen jártak a klubban. Az a gyanuja, hogy titokzatos hipnotizőr altatja el az idegeneket, akiket aztán kifoszt. A rendőrség megindította a nyomozást a furesa ügyben.

— Amerikai tanárok átutazása Temesváron. Hírt adtunk róla, hogy ötven amerikai tanár és közgazdász Romániába jött az ország kulturális és közgazdasági viszonyainak tanulmányozására. Tervbe vették Temesvár meglátogatását is, azonban az eredeti program megváltozott és a temesvári látogatás elmaradt. Az amerikaiak Orsova felől különvonaton ma éjjel utaztak keresztül Temesváron Arad felé, ahonnan Magyarországra mentek.

— Haldoklik a marokkói szultán. Párisból táviratozzák: Tetuánból Párisba érkezett jelentések szerint a marokkói szultán, aki már régen cukorbetegségben szenved, haldoklik. A szultán halála Marokkóban nagy felfordulást idézhet elő, mivel utódját illetőleg úgy Párisban, mint Marokkóban nagyon eltérők a vélemények.

— Tréfából a csatornába lökte barátját, aki belefulladt a vízbe. Óbecséről jelentik: Szijacsín Izidor szrbobráni fiatalember együtt sétált Pribraski Vladimir nevű barátjával a szrbobráni Péter király-csatorna partján. Séta közben Szijacsín tréfából meglökte Pribraskit, aki belezuhant a csatornába és mivel nem tudott uszni, belefulladt a vízbe. Szijacsint letartóztatták és átadták az ujvidéki ügyészségnek.

— Kétszázmillió dollárért védőgátak. Newyorkból jelentik: A legutóbbi áradások alkalmával a Missisipi vére óriási károkat okozott, Ujabb áradások pusztításainak megelőzésére most elhatározták, hogy kétszázmillió dollár költséggel védőgátakat építenek.

— Elsülyedt hajó. Galacból táviratozzák: A Menelaos görög hajó, amely építőanyagot raktározott a galaci kikötőben, robbanás következtében elsülyedt. Kevés remény mutatkozik arra, hogy a hajót megmentse. A legénységet idejekorán partraszállították. A kár meghaladja a húszmillió leit.

— Repülőgép startja hajó fedélzetéről. Washingtonból táviratozzák: Chamberlain óceánrepülő elfogadta egy hajózási társaság ajánlatát, hogy a Leviathan nevű óceánhajó legközelebbi útján a hajó fedélzetéről a levegőbe emelkedjék. Chamberlain kísérlete az első gyakorlati próbája lenne annak, hogy miként lehet repülőgéppel a tengerentúli posta és személyforgalmat meggyorsítani.

* A Sváb Kereskedelmi és Iparbank r.t. hivatalos óráit f. hó 25-től augusztus 31-ig 1/28 tól 1-ig, pénztári óráit 8-1/2 ig tartja meg.

Százharmincegy halott Bécsben

A multheti forradalom áldozatainak száma

Bécs, július 23.

Bécs utcáin már elült a harc zaj, azonban nyomai még ott vannak. Az igazságügyi palota üszkösön néz az ég felé, az egyetem ablakai betörve, a Reichspost és a Neueste Nachrichten szerkesztőségei szétrombolt helyiségei még mindig vádlón tekintenek az utcára. A politikusok még mindig foglalkoznak a forradalom ügyével és a különböző pártok között lázas tárgyalások folynak.

A lakosság között azonban érthetően megütközést és felháborodást kelt az a körülmény, hogy

a forradalom sebesültjei közül igen sokan halnak meg. Az utóbbi két nap alatt a kórházakban a forradalom harminc sebesültje halt meg seblázbán.

Azt hiszik, hogy a lázat a rendőrök golyói okozták és azért vizsgálatot indítottak annak a kiderítésére, hogy a rendőrök miféle golyókat használtak. Lehetséges, hogy ezek a golyók rozsdások voltak és hegyüknek nem volt acélhüvelye. Az újabb halálozásokkal a forradalom áldozatainak száma százharmincegyre emelkedett. A városban igen nagy az izgalom amiatt, hogy a sebesültek felgyógyulása helyett ilyen nagy számban elhalnak.

A keresztényszocialista párt Seipel kancellár elnöklété alatt ülést tartott, amelyben határozati javaslatot fogadtak el, amelyben

a forradalom áldozataival szemben őszinte részvétüket fejezik ki, másrészt azonban megelégedéssel állapítják meg a kormány erélyét, mellyel a további zavargásoknak elejét vette.

Kimondták, hogy a párt a kormányt mindenben támogatni fogja és hiszi, hogy a párt biztosítani tudja majd a parlament zavartalan működését.

Annyi bizonyos, hogy a bécsi forradalom előidézésében jelentékeny része volt Moszkvának. Külföldi lapok és

Tettenért tolvaj. A gyárvárosi rendőrség tegnap este letartóztatta B o e z Illés cigányt, akit tetten értek, amikor az egyik üzletben lopni akart.

Megharapta a kutya. Brasch Ferenc tizennégy éves tanulót a mehalai Kaszinó-utcában egy kutya megharapta. A kutya tulajdonosa ellen, mert az ebet szájkosár nélkül engedte szabadon, megindították a rendőri kihágási eljárást.

Gazdasági kormánybiztosokat neveznek ki? Bukarestből táviratozzák: A Dimineata legújabb száma ismételten foglalkozik a kormányának ama tervével, hogy az erdélyi és a bánági ipari, kereskedelmi és gazdasági vállalatok élére kormánybiztosokat nevez ki. A Dimineata rámutat arra, hogy ha a Bratianu-kormány most minden vállalat mellé kormánybiztosot nevez ki, — amint az a bukovinai kinevezések után immár valószínű — ez annyit jelent, hogy az erdélyi és a bánági kereskedelmet, ipart és pénzügyöt a liberális érdekszférába óhajítja vonni.

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST VIII., Baross-tér 10.

Telefon: J. 330-82, 331-83.

Budapest legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával szemben. Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás. Szobák 3 pengőtől feljebb. Kitűnő konyha. Fajborok. Családi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terrasszal. Különtermek.

előszörban egyes lengyel újságok most megállapítják, hogy Moszkván kívül még Berlinnek igen kedvére volt a bécsi zavargás, mert Berlin ebből újabb indokot kíván meríteni ahhoz, hogy Ausztriának Németországhoz való csatlakozása mennyire szükséges. A lengyel lapok azonban nem bíznak benne, hogy ez a módszer eredményes lesz. A Glas Prawdy című újság megállapítja, hogy

lét egy nyelvű népek egyesülése nem akadályozható meg véglegesen, azonban a jelen körülmények között azon kell lenni, hogy az minél későbbben történjék meg.

A csehszlovákiai kommunisták most szépiteni akarják az osztrák kommunisták szerepét. Kreidich cseh kommunista képviselő kétségbe vonja, hogy a forradalmat a bécsi kommunisták csinálták volna. Szerinte Bécsben elég néhány ezer kommunista van, a tüntetéseken pedig háromszázezer ember vett részt. Kreidich szerint ebből kétségtelenül megállapítható, hogy nem a kommunisták csinálták a forradalmat, hanem a szociáldemokraták, akik saját vezéreikkel szállottak szembe.

Azokat a híreszteléseket, hogy Magyarország bele akart volna avatkozni az ausztriai eseményekbe, már annak idején a magyar kormány is erélyesen visszautasította. Most egyes

varsói lapok is megállapítják, hogy a magyarok megengedhetetlenek találták azt, hogy más állam ügyeibe beleavatkozzanak

annál is inkább, mert hiszen saját magukon tapasztalták azt, hogy egy ilyen beavatkozásnak milyen rossz oldalai vannak.

Újabbban jelentik Bécsből, hogy az a bizottság, amely a zavargásnál a rendőrség által használt lövedékeket felülvizsgálta, rágalomnak minősítette azt a hírt, hogy a rendőrség dum-dum golyókkal lőtt volna.

Szomszédok véres párbaja. Dorohoiból jelentik: Savin Dumitru éjjeli őr és Frunzue Costache képegség, akik szomszédok, régóta ellenséges viszonyban éltek egymással és gyakran verekedtek. Tegnap reggel munkából jövet Frunzue az utcán meglátta Savint és késsel rohant rá. Savin, akit Frunzue véresre sebesített, ugyancsak késsel védekezett, azonban Frunzue hirtelen revolvért rántott és azt az éjjeli őrre sütötte, aki vértől borítva összeesett. A lövöldöző péket elfogták. Az éjjeli őr pedig halálos sebesüléssel a kórházba szállították.

Halálra ítélt gyilkos gyáros. Párisból jelentik: A párisi törvényszék óriási érdeklődés mellett hirdette ki tegnap az ítéletét Guyot párisi gyáros ügyében, aki egy autótúra alkalmával barátját a gépkocsiban megfojtotta és a tett elkövetése után egy szalmakazalban akarta elrejtetni. A törvényszék a gyilkos gyárost halálra ítélt, egyben ötvenezer frank kártérítés megfizetésére kötelezte.

Elmarad a máriaradnai zárán- doklat. A temsvári Máriaradna Bucsujáró Egyesület vezetősége értesíti tagjait, hogy a mostanra tervezett zárán-

Kína szakít Oroszországgal. Rigából táviratozzák: Leningradból Rigán át érkezett jelentések szerint a kínai kormány visszahívta leningradi konzulát, egyszersmind utasítást adott, hogy augusztus elsejéig a szovjet területén lévő összes diplomáciai képviselőket likvidálni kell.

Szerelme miatt öngyilkos lett. Csernovicből jelentik: A csernovici temető csendjét hirtelen revolverlövés szakította meg. Néhány ember a Kóvés irányába szaladt és ott vérbe borulva a földön találták a huszonnégy esztendősné Naslovici Adrin kereskedelmi akadémiai hallgatót. A mentők beszállították a kórházba, ahol a halállal vívódik. A fiatalember szerelmes volt egy lányba, aki az egyik fényképészeti műteremben dolgozott. A szülők azonban elleneztek szerelmét és emiatt a fiatalember annyira elkeseredett, hogy meg akart halni.

A repülőgép önkéntelen utasa. Salzburgból jelentik: A Bécs és München között közlekedő repülőgép a salzburgi repülőtéren leszállt, hogy tíz perc múlva folytassa repülését. A motor már be volt kurbliázva és a gép hirtelen felszállt, amikor a nézők rémülten vették észre, hogy a három férfi közül, akik a repülőgép hátsó része mellett állottak, az egyik beleakadt a gép vázába és lábánál fogva a levegőbe emelkedett. Tizedt kiáltások hangzottak el, melyeket azonban a pilóta a motor zugásától nem hallott. A repülőgép magasan járt a város fölött, mikor a repülőtér parancsnokának eszébe jutott, hogy ielzórakétákat sűt el. Eltelt jó öt perc, míg a pilóta ezeket észrevette és leszállt. Az önkénytelen utast, akinek szerencsére semmi baja nem történt, kiszabadították kellemetlen helyzetéből. Az illető Strehlinger János és a salzburgi színház kóristája.

Nyári hőségben lábizzadás és egető lábfájás elmúlik, ha láb-**PEDISAN** lábsót vízébe kever.

Két lány tragikus halála. Szombathelyről jelentik: Magyar Sándor ostfői terménykereskedő négy leánya kolbászt vacsorázott. A vacsora elfogyasztása után rövid időre a két kisebbik lány göresöket kapott és pár pernyi kínlódás után meghalt. A két idősebbet súlyos állapotban a szombathelyi kórházba szállították. A rendőrség szigorú nyomozást indított.

A tevét detronizálják. Párisi lapok szerint egy francia mérnök egészen különös gőzhajót konstruált. A hajó a Sahara végtelen homoktengerén fog közlekedni, magas kereken nyugszik és egy speciális evezőszerű berendezés hajtja előre. A hajón 300 utasnak van hely.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Hirsch Leó, Denk Hilda. Meghaltak: Weber Irén 3, Erdei Anna 8 hónapos, Bayer Bernát 70, Németh Kálmán 40 éves korban. Házasságot kötöttek: Lohniszky Antal és Staub Róza, Grosz József és Moser Mária, Staffel János és Kaiser Erzsébet, Stoffel Géza és Cruler Karolin.

Háziasszonyok!

Fürdőkádak tisztítására legjobb és legolcsóbb a

„Kalypso“-por

Kapható:

Hirschl și Comp. IV. Kossuth Lajos-utca 7.

ROMANOK A KISEBBSÉGI KON- GRESSZUSON. Versecről jelentik: A Jugoszláviában élő román kisebbség elhatározta, hogy képviselteti magát a legközelebbi nemzetközi kisebbségi kongresszuson.

Kinevezték a régenstanács tit- kárát. Bukarestből jelentik: A régenstanács titkárává eredetileg a miniszterelnök fiát, Bratianu Konstantint szemelték ki meghatalmazott miniszteri ranggal. Ettől a tervtől azonban elállottak és tegnap Chirileanut, az elhunyt uralkodó volt könyvtárosát nevezték ki.

Tiszta választások Jugoszlá- viában. Belgrádból táviratozzák: Vukicssevics jugoszláv miniszterelnök közölte az összes főispánokkal, hogy a közelgő választásokon minden tekintetben biztosítani kell a szabad választásokat.

Huszonegy sörét a halánték- ban. Megirtuk tegnap, hogy Uli János tizenhét éves fiatalember flóbert puskával nénjének R u c k Jánosné született Uli Annának a fejébe lőtt. A kórházban megállapították, hogy Rückné fejének bal oldalán huszonegy darab sörét érte és azokat már ki is szedték a sebekből. Állapota jobbra fordult.

A vasutigazgatóság és a magán- felek. A vasuti vezérigazgatóságtól a temsvári vasutigazgatósághoz rendelt érkezett, amely szerint ezental az igazgatóságon a magánfelek többé nem az egyes osztályfőnökökkel, hanem kizárólag a vasutigazgatóval, vagy annak helyettesével érintkezhetnek. Az igazgató, vagy helyettese hétköznapokon délután tizenkettő és egy óra között fogad.

Angol-japán szövetség ková- csolódik. Londonból jelentik: A Daily Herald híre szerint legközelebb megkötik Anglia és Japán között a szövetséget. Politikai körökben az a nézet alakult ki, hogy Anglia amiért Japán legutóbb Genfben támogatta, diplomáciai és pénzügyi ellenszolgáltatásban részesíti a japán kormányt.

Jégszekrények, fagyaltgépek, email és alumíniumúron leszállított áron kapható Scherter Ottónál, Temsvár, Belváros.

Halálozás. Bayer Ferenc volt kataszteri felügyelő hetven éves korában meghalt. Halálát Bayer Ferenc szegedi főmérnök és leánya, férjezett Fleger Ferencné gyászolják. Hétfőn délután ötkor temetik a gyárvárosi temető halottasházából.

Felakasztotta magát az ország- uton. Özvegy Glasz Kálmánné negyvennyolc éves asszony a Szabadfalú felé vezető uton az egyik fára éjszaka felakasztotta magát. Mire a járőrök reggel ráakadtak, már halott volt. Ismerősei szerint Glaszné már többször hangoztatta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt megválna az élettől.

Zsuzsi-étteremben ma, vasárnap az étlap a következő: Ragout-leves, töltött paprika, rántott csirke garnirunggal és salátával, almás pite. — Hétfőn az étlap ez: zöldbaleves, majoránás burgonya feltétellel, bécsi szelet garnirunggal és uborkasalátával, vegyes palacsinta. Egy menü ára 50 lei, házonkívül is kapható. Naponta friss sör csapolás. Vasárnap egész nap nyitva. Tisztviselőbéd 32 lei.

A Begából kifogott holttest. A Begának a Belváros határában levő szakaszán egy harminc-harmincöt év körüli férfi hulláját fogták ki. Zsebeiben semmiféle igazoló írást nem találtak és így személyazonossága nem volt megállapítható.

Kedvezően fekvő

házhelyek

az Erzsébetvárosban és Ujkisodán

előnyös fizetési feltételek mellett olcsón eladók Bővebbet

LATTER M.-nél Hunyadi-ut 50.

Az életanyag

a helyes táplálkozástól függ

Temesvár, július 24.

Az utolsó husz esztendő az emberi táplálkozásban lezártak látszó fejezetén nagyon sokat módosított. Funk megfigyelései adtak ezen vizsgálódásnak újabb irányt. Az ő dolgozatainak megjelenése előtt az emberi szervezet komplett táplálkozására teljesen kielégítőnek látszott, ha elegendő fehérjét, zsírt, szénhidrátot és ásványi sókat bocsájunk rendelkezésére. Egy szóval, a vizsgálódás csakis quantitative orientálódott. Nem is gondoltak arra, hogy a táplálék minőségének is lehet valamilyen befolyása a szervezetre. Az embert gépnek tartották, melyet csak fűteni kell. Ha quantitative elegendő a fűtőanyag, nem történhetik károsodás, mondották Funk vizsgálatai előtt.

Husz év óta óriási lépéssel haladt előre az emberi táplálkozás tudománya is. Ma már tudjuk, hogy az emberi szervezetet dacára annak, hogy a szükséges fehérje, zsír, szénhidrát mennyiség rendelkezésére áll, igen súlyos károsodások érhetik. Ismerjük azokat a betegségeket, melyek bekövetkeznek akkor, ha a táplálék minőségére nem vagyunk tekintettel. Ezek a betegségek az úgynevezett avitaminózisok.

Ezen betegségek megfigyelése és a kísérletek az utolsó husz év alatt tisztázták, hogy van a táplálékban egy anyag, mely a szervezetre nézve elengedhetetlenül szükséges. Ez az életanyag, melyet vitaminnak nevezünk. Egyszerűség kedvéért, hatásuk szempontjából tekintve három csoportra osztjuk őket. Csak egy közös tulajdonságuk van, az hogy hőhatására, főzés, sütés által tönkre mennek, tehát aktivitásuk csak nyers állapotban teljes.

Az A. vitamin. A szervezet anyagcsere forgalmának öre. A növekedés csontosodás szabályozója. Hiánya a gyermekkorban különösen jelentékeny, angolkorhoz és rossz fogképződéshez vezet.

B. vitamin. Hiánya emésztési, vérkeringési zavaroknak központi és környéki idegrendszer elváltozásoknak az úgynevezett beri-beri betegségnek oka.

A C. vitamin. Hiánya igen régen ismert súlyos betegségnek a skorbutnak előidézője, mely elváltozás tünetei vérzés a belső szervekben, a bőrön, a csontokban, a foghúson.

A vitaminok részleges hiánya is kellemetlen tünetekkel járó zavart idéz elő. Ilyenek: étvágytalanság, satnya fejlődés, súlyvesztések, rossz külszin, fertőző betegségekkel szemben való gyenge ellenálló képesség, bágyadtság és lehangoltság, izomgyen-

geség. A vitaminok, melyeket tulajdonképpen csak hatásukról ismerünk, kémiai szerkezetét és egyéb sajátosságát még eddig nem sikerült felfedezni, mert vitaminokat a legnagyobb fáradság dacára sem tudták még eddig izolálni. A leginkább a csukamájolajban, spenotban, nyers

gyümölcsben, tejben, tojásban, zöldség félében, vajban, növényi olajokban fordulnak elő. Fontosnak tartjuk még megjegyezni, hogy az összes vitamin fajták legkoncentráltabbban a szárított spenotban és a gabonacsirákban foglaltatnak.

(r. j.)

Mihály bá és komája Temesvárott megtapasztalják a városi életet és a strandot

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Irom ezt a levelemet egészségbe itthonról az tapasztalatokról, miket szerzek, mikor a héten bezarándokoltam a komámmal Temesvárra. Tetszik tudni az Están komámmal, akinek tavaly ilyenkor eiitt meg a tehene, aztán úgy megörült, hogy a tulajdon lányát is mind Riskára akarta keresztelni. Bizony, ha én nem vagyok, a Rozi is Riska lett volna. Hát amint mondom, csak beruccanunk ebbe a füstös városba. De fene derága itt az élet, mondom a komámnak, mert előbb csak úgy a fényes kirakásokat szemléltük meg, talán még a levegőt is meg kell fizetni. Vigyázz koma, ne nagyon hortyogj, mert derága a levegő. Hát nem is ettük a levegőt, amíg birtuk, de hogy mán kezdünk kékülni, hát csak besuttantunk egy kapualjba, ahol nem látta senki, aztán ott jó nagyot huztunk abból a fránya füstös légből. No mondom a komának, ezt mán mögírom, hadd szerkesszék ki valamelyik ujságba. Ahogy tovább megyünk, látunk valami sárga kocsit, egy vörös sapkás pogány pedig váltig kajátja, hogy de löfej ez... de löfej ez!... Ijjet még eddigel nem tapasztaltam, mondom, hát megszólítom a tarfejűt, hogy mi van abban a fényes kupolában. Azt mondja, még pedig magyarul, hogy fagyajt. Hát, mondom, mennyiért vesztegetik kilóját. Nem mérik kilóra, így ő, hát mondom a komának mögtapasztaljuk-e, azt mondja jó. Adjon őt lei árát, így én. Hát amint megkostolom, a fene majd kirázott, oly hideg volt a fagyajtja. Mondom a komának, no mán nálunk csak jobb, mert éppen olyan, mint otthon a hó. Az se edesebb, mint ez, pedig az ingyen van.

Az emberek úgy ették a fagyajtot, mint mi odahaza a rozs kenyeret. Fene gyomruk lehet ezeknek a városiaknak. Hogy im elkezdtek szidni a nagy meleget, egy ur azt mondja, ilyenkor mindenki a strandon van. Kérdezem, mi is az a strand. Azt mondja, ott lehet fürödni is, meg napkurázní, meg a homokban feküdni, meg lehet szép hölgyeket látni. Azt mondom, víz van nálunk is, meg nap is, s a homok sem kerül pénzbe. De azt mondja csak próbálják meg, majd meglátjuk, milyen fájutos az. Hát mondom, majd mögtapasztaljuk, csak nagyon drága.

Arra cseng éppen egy villámos, hát csak felülünk, oszt kérjük, hogy vigyen el minket az strandra. Azt mondja az adta sapkása, hogy oda csak őt leiért visz el. Mondom, hogy elég disznóság, még ezért is pénzt kérni. Gyűjöm csak az én utcámba, majd elviszem az én lovaimmal a pokolba, de ingyen.

Megyünk lassan, hát egyszerre csak hirtelen megállunk, az utcán meg éktelen nagy visítózást hallunk. Megkérdelem, mi az. Azt mondják, hogy egy embernek a lábát gázoltuk le. az kiabál úgy. No mondom, az is jobb helyre tehetne volna a lábát, meg ez a kalauz sem tud ám hajtani, hogy neki ment. Bezzeg az én Jóska fiam megtanítaná, hogy kell a lovakkal bänni. Nagy sokára tovább robogunk. Egyszeresak a koma oldalba bök, azt mondja, nézzek csak oda, mit látok.

Oda illeszkedem, hát látom, hogy egy uri nagysága kinézésü fehércseléd egyre keni magát valami pirossal, meg a tükörbe néz, meg megint keni magát. No gondolom, ez már csak jóféle lehet, hogy itt az emberek előtt sem szégyenli a pucolkodást.

Végre, hogy megálltunk, a kalauzos ur azt mondja, itt le köll szállani, mert itt van az estrand. No jól van, mondom, s azzal lekerülünk. Hogy le szállunk, hát csak látok valamit arra folyni, megkérdelem, mi az, azt feleli egy ur, az a Böge. No, mondom, jó piszkos lehet, mert igen sárga. Azt mondja, mindig ilyen.

Ahogy tovább lábalunk, egy kis hidon át egy deszka bodéhoz érünk. El akarunk menni mellette, hát csak mögfog egy ember oszt, azt mondja, adjukoda a jegyünket, mert anélkül nem lehet fürödni. Ki akar fürödni, így én, mi az estrandra mennénk. De hogy még mindig nem állt be aszája, hát vettem két biletát, de méreg derága is volt hogy sülyednének el.

Hogy bementük, hát látom, hogy itt csak víz van, még pedig ugyan csak sárga. Tele volt gyerek, meg emberfejekkel, akik jó nagy lármát kurloltak össze. Amint tovább megyünk, látok előttem menni egy félre ruhás urat, aki nagy karikákat eregetve esibukozott. Aztán, hogy jobban meg szemléltük, mondom a komának, itt suvadnak meg, ha ez nem asszonyi állat, mert hogy nagyon apró lábak ikrája volt. Hanem a haja, az olyan volt, mint a maguk fajta becsületes embernek.

Im hogy átvedlettünk a feredő trikóba, majd nem ismertünk egymásra. Mikor kigyűttünk a kabinból, mindenki utánunk fordult, mert hogy a pélpánkat a szánkban felejtettük. Nem is mehettünk úgy a vízbe, hanem egyer én mentem s a koma fogta a pélpánkat, másszor meg ő ment és én fogtam a pélpánkat. Így aztán valahogyan csak kigyűttünk a feredéssel. Alig lubickolok azonban, hát hoz a víz valamit. Menézem, majd hogy le nem ültem, hát egy kimult maeska volt. Mindjárt az anyukom cimosára gondotam, de megnyugtadtam, mert ez fekete volt, az övé meg fehér. Nagy gyorsan kilököttem a vízből, oszt többet be se mentem.

Most már mindenben volt részem, csak még szép hölgyeket nem láttam. Mindegyiknek csak az alsó része volt asszonyi, a fejük olyan volt, mint a mienk. Meg is kérdezem az egyiket, hogy hun hagyta a haját, amire nagyon mérges lett, oszt azt mondta, nevetlen paraszt.

Hát parasztnak csak paraszt vagyok, hanem adnék én az anyukomnak, ha egy szép nap előállna, hogy ő levágatja a haját. Tudom, nem köszönné meg. Milyenek is azok a temesvári férjek, hogy mindig az asszonyuk parnesol. Föltettem magamba, hogy többet nem gyűvök az estrandra. Mégis csak furesa egy város ez a Temesvár. Meg is fogadtam, hogy megirom az ujságnak, hogy okuljanak belőle a későbbiek, mert most voltam utoljára Temesváron.

A szerkesztő Urnak maradok mindig végig tisztelője:

Mihály bá.

A gögös király

Irta: Teőreökné Arányi Mária.

Elt messze, ahol a nap egész évben forrón esőkolja a földet és a fák koronája sötétzöld, élt egy hatalmas király. Kastélya fehér márványból épült és az ég sötétkék szemével ragyogva mosolygott le rá.

A király jószívű volt és országában vidám emberek laktak. A király megértette népét, mert hasonlított hozzájuk. Ebben az országban, esupa melegszívű, feketeszemű, éjhaju ember lakott, csak a király egyetlen fiának haja volt olyan sárga, mint a nap-sugár. Szeméből pedig, mely szürke volt, mint az acél, hidegség áradt. Az emberek nem szerették és féltek tőle.

Élt a palotában egy ősz, nagyon ősz asszony, valaha dajkája volt a királyfinak. Csak ezt szerette most is éjszemű, forró szívű kis unokájával együtt a királyfi. Ha végigment a sötétzöld fákkal szegett sárgakavicsos uton a királyfi, a kis rabszolgalány égő szemmel nézett utána a palota ablakából. Szemének tüzeit megérezte a királyfi és akaratlanul felvetette tekintetét, de szeme hideg tükréről visszaverődtek a leány szemének sugarai. A királyfi mégis az egész világon csak a kis rabszolgalányt szerette, de hideg gögje miatt nem árulta el szerelmét.

Történt egyszer, hogy az öreg kráiy meghalt és a gögös királyfi került a trónra. Ekkor magához hivatott a kis rabszolgalányt és parancsot adott, hogy biborba és selyembe öltöztessék. A leány reszketve állt meg trónusa előtt. A király ránézett hideg tekintetével és így szólt:

— Feleségül foglak venni. Készüljetek lakodalmamra.

A leány zokogva roskadt térdre.

— Uram, a tiéd vagyok, parancsolj velem.

A nép pedig örvendezett, mert a kis rabszolgalány hasonlított hozzá és remélte, hogy szószólója lesz a gögös király előtt.

A király pompás kastélyt épített hölgy számára, ezer rabszolganót rendelt szolgálatára, virágszirmok tették illatossá fürdőjét, aranyból, ezüsből szőtték ruháját. És ha le szállt az alkony és aranyfellegekbe vont az eget, a király magára kerítette biborpalástját, felült aranyos kocsijára és mire az este kékes árnyaival ölelte körül kedvese hajlékát, fehér paripái kapálva álltak meg a márványkapu előtt.

A kastély ablakai nyitva voltak, s a nyitott kapuban várta a királyt hitvese. Karesu alakja fehéren villogott a sötétben, csak hajának színe ölekezett az éjszakával. A király kézenfogta asszonyát és nyoszolyájuk dagadó selyempárnáira együtt hajtottak álomra fejuket. S mikor a hajnali sugarak az ablakok kristályain beragyogtak és megcsillantak a király szőke haján, rezzentek csak fel. A királyt visszarágadták paripái a várba, ahol trónja várta. Így mult az idő.

S amint a napok teltek, a királyné ragyogó szemét könnyek homályosi-

Uri szabóóság Kirity József
valódi angol szövetek raktára
Belváros, Szentgyörgy-tér 4,
I. emelet.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Harmincvolcadik fejezet

melyben az erdő lakosai összesereglenek ünnepi vacsorára, lelkesen felköszöntik a nemzetes urat, aki összeverekedik és kibékül a Cammogó sógorral.

Hümmöge Zsuzsanna néni megmutatta, hogy egyszerűen érti a konyhaművészetet. Valósággal remekelt. Ugy kitért magáért sok főztjével, sültjével és csemegéjével a nemzetes ur által az erdő lakóinak tiszteletére adott lakomán, hogy a vendégek mind elégedetten csettintgettek a nyelvükkel és szinte sajnálták, hogy nincsen még egy gyomruk, hogy a sok pompás ételből még többet ehessenek. Volt ott vagy negyvenfajta eledel. Csak léféle volt hétféle. Hát még a többi. El se lehet azt itt hirtelen mind sorolni. De azért mégis érdemes megemlíteni, hogy a sütemények közül legizletesebb volt a bikkmakktorta és a csemegék közül a mézben párolt dió.

Toportyán Orbán, a farkas, annyit evett, hogy a hasa úgy felpuffadt, akár a duda. Tenyereivel egyre tapogatta a potrohát és mondogatta:

— Még tágul a bőr! Még nem kell félni, hogy megreped! Tehát még ehetek.

És evett is alaposan. De ettek a többiek is mind jó étvágyal. Egyik se kínáltatta magát kétszer. Az öreg Okos Domonkos, a birka, aki nagy inyene hírében áll, jó néhányszor mondta:

— Az ilyen vacsora után a püspök is megnyalhatja az ujját!

A vendégek nagyon jól érezték magukat. Ott volt az erdei társadalom minden előkelősége. Elsősorban természetesen ott volt az egész medverokonsg: Dömörgő Demeter, Cammogó Zebulon, Mézfaló Töhötöm, Tányértalpu Tóbiás, Barlangos Álmos és a többiek mind. A mackók és mackóné öngyáságuk természetesen magukkal hozták a bocsfiukat és bocskisasszonyokat is. Azonkívül ott volt a vendégek sorában Aganesos Dániel, a szarvas, Mókus Rókus, Agyarosi Balambér, a vad-disznó, Tapsifi Jeromos, a nyul, Őzi Bözsi, az őzike, Borzas Balázs, a borz, Vidor Viktor, a vidra, továbbá a madarak közül Fűrj Kl. Pacsirta Sári, Fülemlé Mária, Varju Vera, Tarkaszarka Tera, Vércse Vica, Stiglic Mica, Rigó Récsi, Holló Hollófernes. De ki tudná a sok vendéget egy szuszra mind felsorolni? Csak éppen Furfangi Fülöp, a róka és ennek semmiféle atyafia nem kapott meghívást.

A nemzetes ur a lakomára meghívta Leó királyt, az oroszlánt, az állatok királyát is. Ez azonban maga helyett a következő sürgönyt küldte:

— A lakomára nem mehetek, mert nálatok a hegyek között már hideg van, nekem pedig házi orvosom tanácsára továbbra is a meleg Szaharában kell tartózkodnom Afrikában. Így kívánja az egészségem. Azonban szívből üdvölkööm Morgó Mackó nemzetes urat és érdemei elismerésül az Oroszlánrend díszlevelényét küldöm, melyet külön követem fog átadni.

Nagyobb öröm nem érhetne volna a nemzetes urat, mint az, hogy most az állatok királya kitüntetésben részesíti. Mikor Morgó Mackó nemzetes uram vacsoraközben felolvasta Leó király levelét a vendégeknél, azok

vállalkra emelték és úgy éljeneztek.

— Soha még senki nem érdemelt meg jobban kitüntetést, mint a nemzetes ur, — mondta Őzi Bözsi, az őzike és a többiek helyeselték.

Mikor a vacsora során a vendégek a harmadik fogást megették, fölállott a bivalybika, Bömbölnői Bömbölő Bölemér és késével megzörgötte a poharát. Ez annyit jelentett, hogy beszélni akar. Az egész vendégsereg hársányan ordította:

— Halljuk! Halljuk!

— Tisztelt vendégkoszoru, — kezdte Bömbölnői Bömbölő Bölemér.

Siketfajd Midás, aki tudvaevőleg nagyot hall, igen fülelt, hogy a beszédből ő is halljon valamit s ezért minden szót, mely valahogy a füléhez eljutott, elismételt, de természetesen rendszerint rosszul. Nagy derűtséget keltett, mikor most a szónok első szavait így ismételte:

— Tüzdelt vendég szomorú ...

Azonban Siketfajd Midást leintették és Bömbölnői Bömbölő Bölemér folytathatta szavait:

— Tisztelt vendégkoszoru! Azért jöttünk ide, hogy az erdő egy érdemes lakóját ünnepeljük! Örömmünknek adunk kifejezést azon, hogy Morgó Mackó nemzetes ur ismét visszatért köznök. Most, hogy idehaza van, újra rend lesz az erdőben, mert az ő tekintélye elejét veszi minden zavargásnak. Lám, a király, Leó őfelsége is tudja, hogy kicsoda Morgó Mackó nemzetes ur és ezért küldte neki a kitüntetést. Azért tehát felszólítok mindenkit, kiáltsa velem együtt: éljen Morgó Mackó nemzetes ur!

— Éljen Morgó Mackó nemzetes ur!

— hangzott minden oldalról.

— Éljen a papa! — sipította Muncurkó.

A nagy éljenzésre a zenekar, amely Cingeli Cínogó karmester vezetése alatt tizenkét tücsökből és tizenkét cinegéből állott, rázendített a medveindulóra.

Még több felköszöntő is elhangzott az est folyamán és a nemzetes ur csak a sok dicséretből látta igazán, hogy milyen érdemes személyisége ő az erdőnek és hogy mennyire szeretik.

Közben a vendégek is egyre vidámabbak lettek, mert a nemzetes ur nem sajnálta tőlük a bort és a jóféle mézsört. Még énekeltek is. Bugó Hugó, a fiatal vadgalambkakas, aki költeményeket szokott írni, ezt a verset csinálta a nemzetes urra:

A Mackó ur soká éljen
büszkeségben és kevélyen,
legyen méze és diója,
a vadásztól isten ója!

A vers mindenkinek igen tetszett. Az asztalvégről, ahol a fiatalok ült, egyszerre nagy civakodás és lármá hallatszott. Muncurkó valami miatt összeveszett a Cammogóék boocsával, Zakival. A szóváltásból pofozkodás lett. A Cammogó Zaki megfogta Muncurkót és úgy az asztalra vágta, hogy az asztal felborult és minden étel-ital leesett róla. Tányér-pohár darabokra tört.

tták, s a zegyor vidám nép zugolódo elégedetlen lett. A királyt bántotta z elégedetlenség, fájtak neki felesége könnyei, de gőgje lakatot tett ajára és nem kérdezett meg soha senkit.

A királyné arca egyre sápadtabb lett. A király tudósokat hivatott, de em tudtak segíteni rajta, a királyné issan hervadt a sir felé. A nép pedig, melyre a szárazság rossz termést hozott, egyre hangosabban zugolódoott. Liába várt vigaszt, segítséget, az ranyhaju gőgös király érzéketlenül lt egész nap trónusán. A nép ekkor öveteket küldött a királyhoz, hogy zütesse meg a nyomort és szenedést. A király kincseket dobott a lép közé, hogy panaszait ehallgattassa. Egyesek elharácsolták az egészet és az légedetlenség csak növekedett. A király bezárta szívet, a nyomoruság s kétségbeesés előtt, amely ajtaján opogtatott.

Egyszer, amikor az alkony elvitte szszonyához, palotája rózsákkal borított márványlépcsőjén, a nyitott apuban, haldokolva várta hitvese.

— Uram, szeretlek! Asszonyodda zettél és én neked adtam testem, lel- kem, minden kincsét, öleltelek, tapad- tam hozzád szerelmes testem szerel- mével és te magadévá tettél, de ajkad sohasem érintette az ajkamat. Szíved sohasem hallotta meg szívem dobo- gását, lelkem sohasem hallotta a te hangod csengését... Most meghalok, uram, mert mindig éj volt és mindig hüvös volt körülöttem, én pedig napot és meleget sóvárogtam... Most már késő... tedd hűs kezdet forró szívemre. Így... Látod, ez jó, ezt kellett volna...

Pillái lecsukódtak, kezei meredten szoritották a király kezét.

A király dermedten állt mellette, de lélekben, mint izzó fergeteg csapott fel a kétségbeesés. Vonásait, amely- leket a gőg simára fagyasztott, fel- dulta a szenvedés. Zokogva vette magát a földre, szájával az asszony hideg ajkait csókolta, jajgatott, a ruháját tépte. Már késő volt.

Ekkor mindjában erősödő moraj hangzott a palota elé. A népe fel- lázadt és a hajdan jámbor emberek bőszt tömegben rohantak feléje.

— Rettegj, király, aki süket marad- tál panaszaink előtt és megvetetted szenvedéseinket! Halál reád, kin- esünkben duskálóra, embertelen, süket király! Megölted legszebb aján- dékunkat, ezt az asszonyt, népünk szívet! Halál reád!

Egy katona rohant elé és szívébe mártotta kardját. A fehér márvány lépcsőt pirosra festette a király ki- frecesen véré.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpu- dert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszertárában, a „Fekete Sas- hoz“, I, Szentgyörgy-tér.

Poloskairást

biztos eredménnyel és feltűnő olcsó áron végzek. Agyakat és egyéb butor- darabokat tisztításra garancia mellett elvállalok. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Butorjavítást is elfogadok.

Cotarla János
butorasztalos

Timișoara-Gyár. Körte-u. 5.

Boiangeria Bănățana

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók Frații Schön, Józsefváros, Bonnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, Reisz- mosóda, Józsefváros, Török-utca és özv. Pollák Martinné, Gyár- város, Duschnitz mellett. 227

Telefon 20-81

„Eclair“ Timișoara WEISZ-palota

Csillárok, Rádiók, Dinamók
I z z ó k } szerelési anyagok
Villamos } vasalók
} főzők
} porszívók

A C C U M U L A T O R O K

Csillár galvanizálás accumulator javítás és töltés

A nemzetes ur ezt látva, mérgesen odaszólt Cammogó Zebulon sógorak: — Kend is több becsületre tanít- hatná a fiát!

Cammogó Zebulonnak nem tetszett a figyelmeztetés és gorombán vála- szolt a nemzetes urnak. Erre a nemze- tes ur torkon ragadta Cammogó só- gort. Eppen birokra akartak kelni, mikor bejött Hümmöge Zsuzsanna néne egy nagy tállal és jelentette:

— Itt van a finom rántott csere- bogár mákkal!

— De már abból eszünk! — kiáltot- ták egyszerre Morgó nemzetes uram és Cammogó Zebulon.

Egyszerre újra szent volt közöttük a béke és vigan lakmároztak a mákos rántott cserebogárból.

... A lakoma folytatását a jövő héten mondom el nektek, gyerekek. Addig szépen várjatok, de ne rosszal- kodjatok!

Fejedelmek illatszerei

Az illatszerek használata nem uj- keletű, már a legrégibb történelmi idők- ben ismerték azokat. Az egyiptomiak, görögök, perzsák, rómaiak nagy töké- letességre vitték az illatszerek készit- sét. Az ókor előkelő hölgyei mester- ségesen előállított illatos, nehéz lég- körben éltek, a jó illatu balszamokat, kenőcsöket valósággal pazarolták.

A középkorban ellenben nem hasz- nálták a nyugateurópai hölgyek illat- szereket, de amikor a kereszties had- járatokból megtérő lovagok keletről finom, illatos olajokat hoztak maguk- kal szívük hölgyének, nagyon divatba jöttek Európaszerte az illatszerek. Medici Katalin mindenhova magá- val vitte kedves illatszerkészitőjét, Renét. XIII. Lajos udvarának hölgyei a mósusz és pacsuli illatot kedvelték. XIV. Lajos saját fel- ügyelete alatt készítette illatszereit. XV. Lajos udvarát joggal nevezték el „illatszertár“-nak, mert Pompa- dour márquissete maga másfélmillió frank értékű illatszert használt el egy éven belül. Josephine császárné is sok- féle parfümöt szeretett és emiatt több- ször támadt perpatvara férjével. Na- poleon ugyanis csak a kölnivizet türtö, a többi illatszert hódító természetének megfelelően száműzni akarta. Viszont a kölnivizet valóságosan pazarolta. Udvari szállitójának kimutatásai bi- zonyítják, hogy 6-700 üveg kölniviz kellett Napoleonnak évente.

A szerencsétlen orosz cárnak, II. Miklósnak felesége 50 ezer arany- koronát költött évenként illatszerekre és kozmetikai cikkekre. Vilma hol- landi királynő naponta félliter kölni- vizet használt el. Krisztina, az egykori spanyol anyakirályné desztill- ált vízzel mosakodott. Mindenesetre ez a luxus került a legkevesebb pénz- be és a legegészségesebb volt.

Mész Cement Gipsz Építőanyagok

Ifj REITER SIMON
TIMIȘOARA, KÜTL-TÉR
Telefon 238

Cipészek és szígyártók figyelmébe!

Állandóan nagy raktár az összes kül- és belföldi bőrúban és divatbőrúban Mélyen leszállított árak.

Gerson Klein utóda Eibenschütz Hermann bórkereskedő, Temesvár-Belváros.

INGYEN SZERELEM

föl rádiókészülékét, ha azt nálunk vásárolja.

„Radio - Frequency“

Belv. Szerb-u. 6. Tel. 19 32

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Külföldről hazajöttem szeretnék megismerni. Keresem vagyonszámba 25-28 év körüli leány vagy asszony ismeretségi. Magam is nagy vagyonnal rendelkezem. Levelet „Előnyös házasság” jelígre a kiadóba küldjenek.

Vidéki földbirtokos vagyok. Keresem olyan hölgy ismeretségi kinek kedve van a gazdálkodáshoz. Vagyon nem fontos. Levelet, „Szép az élet” jelígre a kiadóba.

Alkalmazás

Üveg és festékkereskedő segéd aki üzletet önállóan is tud vezetni, keresetlik. Csak szakmabeliek írjanak „Üvegész” jelígre a kiadóba.

Ugyes gyors- és gépirónó szállítási irodába felvétetik augusztus 1-re. Ajánlatokat „Szállítás” jelígre a kiadóba.

Keresünk számolásban jártas hivatalnokot vagy hivatalnoknőt. Ajánlatot „Számolásban ügyes” jelígre a kiadóba küldjenek.

Lakás

Butorozott szoba két személy részére a Belváros központjában fürdőszobahasználattal kerestetik. Ajánlatot „Belváros” jelígre a kiadóba.

Kettőszobás előszoba fürdőszobás lakás kerestetik. Ajánlatokat „Jó lakó” jelígre a kiadóba.

Butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban.

Adas-vétel

Zongorát rövidet vagy pianót bére keresek. Címet ármegjelöléssel a kiadóba kérek „Pianinó” jelígre.

Eladó vagy béreadó buffe és kifőzde, vendéglőnek is alkalmas. Cím a kiadóban.

Alig használt Fordsontraktor teljes felszereléssel eladó. Megtekinthető üzemben Buhin Jud. Timis. Érdeklődni Fridvaiszky III., Révai-utca 6. (1001)

Világosszürke öltöny közeptermetre eladó. II., Liget-ut 9. fl. 2/a.

Allást keres

Gazdaszony hosszú bizonyítványokkal állást keres. Baromfitenyésztéshez is ért. Címet kérek „Szerény” jelígre a kiadóba.

Kereskedelmi képzettséggel bíró, 4 nyelvet beszélő férfi pusztára raktárnoki vagy más bizalmi állást keres. Cím a kiadóban.

Masamódnó állást keres, pénztárba is menne, vagy más bizalmi állást elfoglalna. Cím a kiadóban.

Cipőcém és vegyiacikkek gyártásában jártas vagyok állást keresek. Cím a kiadóban.

Különléle

Elektromosan hegesztünk motorfejeket, tengelyeket és géprészeket teljes garanciával Friedrich Testvérek hegesztő-telepe, Timisoara. (908)

Műhely vagy raktár céljaira 8x6 m nagyságú helyiségek augusztus 1-ére kiadók. Hunyadi-ut 14. földszint 8. (1005)

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petőfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688) Ugyanott téglák is kaphatók.

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés

TIMISOARA

186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Felöltőszerű gummikabát 700 lei
Angol szövetgummikabát 1100 lei

Idei gummifürdősapkák 25 leitől kezdve. Nagy választék mindennemű fürdőcikkben.

Szőnyeg és Linoleumház

Tulajd.: POPPER GYULA IV., Bul. Berhelot (Kossut-u.) 8. Kobelt-ház Tel. 18-75

Felelős szerkesztő: VUCHETICH ENDRE dr.

HELICON-nyomda, Timisoara

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

4-5 HP benzinmotorok

használtak és újak olcsón eladók.

Danubius cégnél
Bem-utca 36.

Vas-, rézbutor és vas- tömegcikk gyára

Temesvár-Erzsébetváros,
Piața Bisericei (Templom-tér) 2.
Gyárt: mindennemű vas-
és rézbutort, kórházbe-
rendezést, szállodaberend-
ezést, vas- és fakeretű
sodronyokat, kerti butorokat.

Minden gazda

tegyen kísér-
letet az „Azoforn”
bakteriumtrágyával, meglepő többtermelést fog elérni.
Egy doboz ára (1 3/4 holdra) Lei 350—
Képviselet: Ch. Saljő és Társa Temesvár IV., Pályaudvar-ut.

LIPCSEI mintavásár a világ legnagyobb árumintavására

10.000 kiállító 21 országból, 155.000 vásárló
44 országból

1927 őszén

augusztus 28-tól szeptember 3 ig

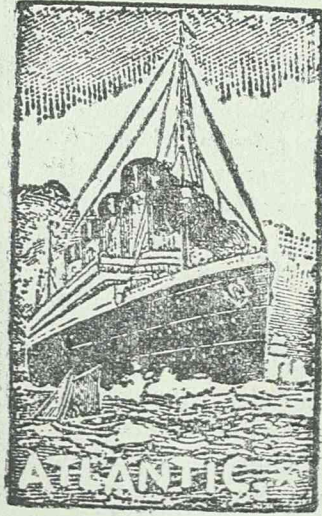
Közelebbi felvilágosítással az utazási kedvezményekről, díjmentes német vizum megszerzéséről, lakás szerzéséről, stb. nyujt

Angerbauer Jenő

a lipcsei árumintavásár tb. képviselője

TIMISOARA, I., Strada General Praporgescu 3. I. emelet

és a lipcsei mintavásár rendezősege, LEIPZIG.

Az utazók figyelmébe!

Kanada, Észak-, Közép- és Délamerikába

utazók szives tudomására hozzuk, hogy temesvári irodánkat — amely eddig a belvárosi Hunyadi-utca 8. sz. alatt volt — a Józsefvárosba: Uri-utca 4/a szám alá (Str. I. C. Bratianu 4/a.) helyeztük át.

Ugyanekkor az Arad és vidéki utasaink kényelmére Aradon is irodát nyitottunk.

Felvilágosítással és prospektussal díjtalanul szolgál:

Románia legnagyobb utazási irodája

„ATLANTIC” S. A. R. utazási iroda N. Brück & Co.
azelőtt

Timisoara-Józsefváros, Str. I. C. Bratianu — Arad Bulev. Regele Ferdinand
(Uri-utca) 4/a. (Boros Béni-tér) 37.

Házhelyek

építőanyaggal hosszú részletre

Kardos-telepen

(941)

Számos előnye

van annak, ha előfizet a Déli Hírlapra. Ezek közül felsoroljuk a következőket:

Sokkal olcsóbb

az előfizetés, mintha naponként az utcán veszi meg a lapot, mert míg az előfizetés egy hónapra

60 lei

addig a naponkénti vásárlásnál havonként

86 lei

a kiadása. Ez a különbség egy év alatt körülbelül

400 lei

Ezenkívül az előfizető reggel korán lakásába kézbesítve kapja a lapot.

20%

kedvezményt kap ezenkívül az általunk megjelölt szállodában a szoba árából, ha felmutatja a Déli Hírlap előfizetési nyugtáját és további

10%

kedvezményt a szoba árából, ha ugyanazon szálloda éttermében étkezik. Ez összesen

30%

ugy, hogy a kedvezmény összege egymagában meghaladja a lap többhavi előfizetését, vagyis

ingyen

kapja házhöz szállítva a Déli Hírlapot. Megrendelhető levelező-lapon is. Cím: Szentgyörgy-tér 4.